

BEZPIECZNA POLSKA,

BEZPIECZNA EUROPA,

BEZPIECZNY ŚWIAT

X EDYCJA OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU

POLSKA w NATO

dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych

Organizator:

Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

Konkurs „Polska w NATO” realizowany przy wsparciu: Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Akademii Obrony Narodowej, Pionu Dyplomacji Publicznej Kwatery Głównej NATO, Przedstawicielstwa RP przy NATO

Konkurs współfinansowany ze środków Pionu Dyplomacji Publicznej Kwatery Głównej NATO

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. X Ogólnopolski Konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych „Polska w NATO” pod hasłem: „**BEZPIECZNA POLSKA, BEZPIECZNA EUROPA, BEZPIECZNY ŚWIAT**” (zwany dalej "Konkursem") współfinansowany jest przez Pion Dyplomacji Publicznej Kwatery Głównej NATO.
  2. Organizatorem Konkursu jest Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie.
  3. Celem Konkursu jest:
    - poszerzanie wiedzy i umiejętności w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa oraz kształtowanie postaw patriotycznych młodego pokolenia poprzez upowszechnienie wiedzy o organizacjach międzynarodowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na świecie i o miejscu Polski w światowych strukturach bezpieczeństwa.
    - zainteresowanie młodzieży problematyką wielostronnych stosunków międzynarodowych oraz budzenie refleksji nad odpowiedzialnością za podejmowane decyzje zbiorowe i świadomości nowych zagrożeń cywilizacyjnych we współczesnym świecie.
- Szczegółowa tematyka Konkursu, wykaz literatury oraz terminarz poszczególnych etapów Konkursu są umieszczone w formie załączników na stronach internetowych Ośrodka Rozwoju Edukacji www.ore.edu.pl.
4. W ramach Konkursu powołuje się Okręgowe Komitety Organizacyjne w szesnastu Kuratoriach Oświaty.
  5. Okręgowe Komitety Organizacyjne są lokalnymi strukturami Komitetu Głównego i realizują jego zadania.
  6. Komitet Okręgowy powoływany i odwoływany jest decyzją Przewodniczącego Komitetu Głównego.
  7. Prawo do udziału w Konkursie przysługuje wszystkim uczniom szkół ponadgimnazjalnych.
  8. W Konkursie nie mogą brać udziału laureaci z lat ubiegłych.

9. Pracami organizacyjnymi i merytorycznymi związanymi z przeprowadzeniem Konkursu kieruje Główny Komitet Organizacyjny z siedzibą w Ośrodku Rozwoju Edukacji w Warszawie, Aleje Ujazdowskie 28, 00-478 Warszawa.

W skład Głównego Komitetu Organizacyjnego wchodzi:

- Przewodniczący – Marlena Fałkowska, Wicedyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie (tel. 22 345 37 21, e-mail: marlena.falkowska@ore.edu.pl)
- Wiceprzewodniczący – Ewa Bobińska, Wydział Rozwoju Kompetencji Społecznych i Obywatelskich ORE w Warszawie (tel. 22 345 37 51, e-mail: ewa.bobinska@ore.edu.pl)
- Sekretarz – Katarzyna Tańska, Wydział Rozwoju Kompetencji Społecznych i Obywatelskich ORE w Warszawie (tel. 22 345 37 38, e-mail: katarzyna.tanska@ore.edu.pl)

PRZEBIEG KONKURSU

1. Konkurs przeprowadzany będzie w trzech etapach:

- I Szkolnym
- II. Wojewódzkim
- III Ogólnopolskim

Szczegółowy regulamin przeprowadzania rozgrywek na poszczególnych etapach Konkursu znajduje się w załączniku nr 1.

2. Terminy realizacji poszczególnych etapów oraz przesyłania protokołów z ich przebiegu wraz z wynikami ustala Główny Komitet Organizacyjny (załącznik nr 2).
3. Etap szkolny Konkursu organizują i przeprowadzają szkolne komisje konkursowe powołane przez dyrektorów szkół, które przesyłały formularz zgłoszeniowy do Przewodniczącego odpowiedniego Okręgowego Komitetu Organizacyjnego w danym województwie (załącznik nr 3). Następnie, na podstawie osiągniętych wyników, dokonują kwalifikacji uczniów do udziału w etapie rejonowym w liczbie do pięciu osób.
4. Etap wojewódzki organizują i przeprowadzają wojewódzkie komisje konkursowe, powoływane przez przewodniczących Okręgowych Komitetów Organizacyjnych. Komisje wojewódzkie dokonują oceny prac i kwalifikują uczestników do etapu ogólnopolskiego zgodnie z zasadami określonymi przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Organizacyjnego.
5. Etap ogólnopolski organizuje i przeprowadza Główna Komisja Konkursowa. W skład komisji wchodzi: Komitet Organizacyjny Konkursu, przedstawiciele Okręgowych Komitetów Organizacyjnych oraz eksperci powołani przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Organizacyjnego.
6. Komisje szkolne i wojewódzkie sporządzają protokoły (załącznik nr 4) zawierające wszystkie wyniki osiągnięte przez uczestników danego etapu i przekazują je do komisji wyższego szczebla.

HARMONOGRAM

1. Termin zgłoszeń do etapu szkolnego Konkursu: do 26 kwietnia 2013 r.
2. Przeprowadzenie etapu szkolnego Konkursu: do 12 maja 2013 r.
3. Zgłoszenie uczniów koordynatorom regionalnym: do 19 maja 2013 r.
4. Przeprowadzenie etapu wojewódzkiego: 15 czerwca 2013 r.
5. Finał ogólnopolski Konkursu: 28 września 2013 r.

Wszystkie informacje o Konkursie będzie można znaleźć na stronach internetowych ORE www.ore.edu.pl oraz u Przewodniczącego Okręgowego Komitetu Organizacyjnego przy Kuratorium Oświaty (patrz załącznik nr 5.)

NAGRODY

1. Nagrody na poszczególnych etapach Konkursu zapewniają odpowiednie komitety organizacyjne.
2. Nagrodą główną dla 8 uczestników, uzyskujących tytuł laureatów Konkursu w finale Konkursu (etap ogólnopolski), jest **wizyta studyjna w Kwaterze Głównej NATO w Brukseli**.

TEMATYKA KONKURSU

1. Historia NATO
2. Polska w NATO
3. NATO w stosunkach międzynarodowych
4. Aktualne kierunki działań NATO
5. Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej
6. Organizacja Narodów Zjednoczonych
7. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie
8. Rada Europy
9. Współczesne konflikty, problemy globalne, terroryzm, rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, klęski humanitarne, przestępczość zorganizowana,
10. Współpraca Organizacji Bezpieczeństwa
11. Polska w organizacjach międzynarodowych

Literatura

Organizatorzy ogólnopolskiego Konkursu "Polska w NATO" przedstawiają materiały, które pomogą w przygotowaniu się uczestników. Polecane teksty pochodzą z pakietu edukacyjnego "Polska w NATO", wydanego pod redakcją Roberta Kupieckiego i Mirosława Sielatyckiego w Wydawnictwach Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli (Warszawa

2002). Pakiet można pobrać ze strony ORE (Wydział Rozwoju Kompetencji Społecznych i Obywatelskich -> Materiały do pobrania -> Publikacje).

Literaturę obowiązkową dla uczestników konkursu stanowią: artykuły Roberta Kupieckiego "NATO 1949 - 2002" i "Stosunki Polska - NATO"; teksty zamieszczone na stronie internetowej NATO www.nato.int. Jako literaturę dodatkową organizatorzy Konkursu polecają książki wymienione w spisie literatury w załączniku (załącznik nr 6). Wskazana jest również lektura kwartalnika „Sprawy Międzynarodowe” – zwłaszcza ostatnie numery (www.sprawymiedzynarodowe.pl) oraz zeszyty „Polska w Europie” (www.pwe.org.pl).

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWY REGULAMIN PRZEPROWADZANIA ROZGRYWEK NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH KONKURSU

1. ETAP SZKOLNY

1.1. Zgłoszenia do etapu szkolnego Konkursu przesyłają Dyrektorzy szkół w terminie do **26 kwietnia 2013 roku**. Maksymalna ilość uczniów reprezentujących szkołę na etapie wojewódzkim Konkursu nie może przekroczyć pięciu osób, a limity w poszczególnych województwach ustalane są przez Przewodniczącego odpowiedniego Okręgowego Komitetu Organizacyjnego, po uwzględnieniu ilości wszystkich zgłoszeń oraz możliwości organizacyjnych, w terminie do **12 maja 2013 r.** Do dnia **19 maja 2013 r.** szkoły zgłaszają koordynatorom regionalnym uczniów do etapu wojewódzkiego.

1.2. Etap szkolny przeprowadzany jest w formie testu pisemnego, który opracowuje Szkolna Komisja Konkursowa. Dyrektor szkoły potwierdza prawidłowość przeprowadzenia rozgrywek i przesyła wyniki do Przewodniczącego odpowiedniego Okręgowego Komitetu Organizacyjnego, który dokonuje kwalifikacji uczniów do etapu wojewódzkiego Konkursu.

2. ETAP WOJEWÓDZKI

2.1. Etap wojewódzki Konkursu rozgrywany jest **15 czerwca 2013 roku** w godzinach od 11.00 do 12.30 i ma na celu wyłonienie dwóch laureatów, którzy będą reprezentowali dany region na etapie ogólnopolskim. Zadaniem uczestników jest rozwiązanie testu przygotowanego przez Główny Komitet Organizacyjny. Test składa się z 30 pytań, a na jego rozwiązanie przeznaczona jest 90 minut. Do testu załączona jest szczegółowa instrukcja z zasadami jego wypełniania. Zawodnicy wypełniają test anonimowo. Swoje dane osobowe wpisują na kartach, które są następnie umieszczane w kopertach i zaklejane. Po zakończeniu odpowiedzi zawodnicy przekazują rozwiązany test i kopertę przedstawicielowi Komisji Okręgowej, który oznacza je kolejnym symbolem.

2.2. Okręgowy Komitet Organizacyjny jest zobowiązany do zapewnienia zawodnikom warunków umożliwiających samodzielność odpowiedzi. Komisja Okręgowa ma prawo zdyskwalifikować zawodnika w przypadku stwierdzenia niesamodzielności odpowiedzi.

2.3. Wyniki testu ogłaszane są w dniu jego przeprowadzenia w dwie godziny po jego przeprowadzeniu.

2.4. Przewodniczący Okręgowych Komitetów Organizacyjnych przesyłają w terminie do **1 lipca 2013 roku** protokoły z przeprowadzonych rozgrywek wojewódzkich do Głównego Komitetu Organizacyjnego, który ogłasza listę 32 uczniów zakwalifikowanych do etapu ogólnopolskiego.

3. ETAP OGÓLNOPOLSKI

3.1. Finał ogólnopolski Konkursu rozegrany zostanie w dniu **28 września 2013 r. w Warszawie.**

3.2. Rozgrywki ogólnopolskie składają się z dwóch etapów: etap I (pisemny) rozwiązanie testu przygotowanego przez Główny Komitet Organizacyjny, etap II (ustny) - odpowiedzi ustne na pytania problemowe przygotowane przez Główny Komitet Organizacyjny.

Załącznik nr 2

HARMONOGRAM

6. Termin zgłoszeń do etapu szkolnego Konkursu: do 26 kwietnia 2013 r.
7. Przeprowadzenie etapu szkolnego Konkursu: do 12 maja 2013 r.
8. Termin zgłoszeń do etapu wojewódzkiego Konkursu: do 19 maja 2013 r.
9. Przeprowadzenie etapu wojewódzkiego: 15 czerwca 2013 r.
10. Finał ogólnopolski Konkursu: 28 września 2013 r.

Wszystkie informacje o Konkursie będzie można znaleźć na stronach internetowych ORE www.ore.edu.pl oraz u Przewodniczącego Okręgowego Komitetu Organizacyjnego przy Kuratorium Oświaty (patrz załącznik nr 5).

Załącznik 3 Formularz zgłoszenia

....., dn. .... 2013 r.

(pieczęć szkoły)

Okręgowy   Komitet   Organizacyjny
Konkursu „Polska w NATO”

.....

.....

(wpisać adres Komitetu Okręgowego)

Zgłoszenie szkoły do udziału w X edycji Konkursu „Polska w NATO” pod hasłem „BEZPIECZNA POLSKA, BEZPIECZNA EUROPA, BEZPIECZNY ŚWIAT”

Zgłaszamy uczestnictwo niżej wymienionej szkoły w ogólnopolskim konkursie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych pt. „Polska w NATO”.

Pełna nazwa szkoły: .....

Adres: .....

Telefon (z numerem kierunkowym): .....faks: .....e-mail: .....

Imię i nazwisko dyrektora szkoły: .....

Skład Szkolnej Komisji Konkursowej:

Przewodniczący Komisji - .....

Członkowie Komisji - .....

.....

.....

Zobowiązuję się do przeprowadzenia szkolnego etapu konkursu w terminie do dnia **12 maja 2013 roku**.

Dyrektor szkoły

(podpis i pieczęć)

Załącznik nr 4 Formularz protokołu z etapu szkolnego

.....,dn. .... r.

.....

.....
(nazwa szkoły, adres, telefon)

**Okręgowy (wojewódzki) Komitet Organizacyjny
X edycji Konkursu „Polska w NATO” pod hasłem
„BEZPIECZA POLSKA, BEZPIECZNA EUROPA,
BEZPIECZNY ŚWIAT”**

.....
(wpisać adres Komitetu)

Protokół z etapu szkolnego konkursu „Polska w NATO”

który odbył się dnia ..... r. w .....

1. Skład Szkolnej Komisji Konkursowej:

Przewodniczący Komisji - .....

Członkowie Komisji - .....

2. Liczba uczniów uczestniczących w konkursie: .....

3. Szkolna Komisji Konkursowa zakwalifikowała do etapu wojewódzkiego następujących uczniów:

Lp.	Imię i nazwisko	Klasa	Liczba punktów
1.	.....		
2.	.....		
3.	.....		
4.	.....		
5.	.....		

Dyrektor Szkoły

Przewodniczący Komisji

(pieczęć)

Załącznik nr 5 Okręgowe Komisje Organizacyjne

Lp	NAZWA	ADRES KO	TELEFON	e-maile do Kuratorium	KOORDYNATOR WOJEWÓDZKI	KONTAKT e-mail
1	Dolnośląskie Kuratorium Oświaty	Wrocław 50-153 Pl. Powstańców Warszawy 1	(71) 340 63 48 fax 340 61 08	poczta@kuratorium.wroclaw.pl	Zdzisław Brzyk	z.brzyk@kuratorium.wroclaw.pl
2	Kujawsko - Pomorskie Kuratorium Oświaty Delegatura Włocławek	Włocławek 87-800 ul. Okrzei 64	(52) 231 31 72 fax 231 13 74	Kurator@bydgoszcz.uw.gov.pl	Barbara Lewandowska	b_lewandowska14@op.pl
3	Lubelskie Kuratorium Oświaty	Lublin 20-950 ul. 3 Maja 6	(81) 538 52 38 fax 538 52 65	kuratorium@kuratorium.lublin.pl	Jerzy Surma	jerzy.surma@kuratorium.lublin.pl
4	Lubuskie Kuratorium Oświaty	Gorzów Wlkp. 66-400 ul. Jagiellończyka 10	(95) 725 50 15 fax 722 37 26	kuratorium@ko-gorzow.edu.pl	Julian Szambelan	j.szambelan@ko-gorzow.edu.pl
5	Łódzkie Kuratorium Oświaty	Łódź 90-446 Al. Kościuszki 120 a	(42) 637 70 55 fax 636 03 85	kolodz@kuratorium.lodz.pl	Grzegorz Kowalczyk	gkowalczyk@kuratorium.lodz.pl
6	Małopolskie Kuratorium Oświaty	Kraków 13-156 Basztowa 22	(12) 422 99 18 fax 422 00 80	kurator@kuratorium.krakow.pl	Anna Szczepanik	anna.szczepanik@kuratorium.krakow.pl
7	Mazowieckie Kuratorium Oświaty	Warszawa 00-024 Al. Jerozolimskie 32	(22) 551 24 00 fax 826 64 97	kuratorium@kuratorium.waw.pl	Zdzisław Młodziejewski	zdzislaw.młodziejewski@kuratorium.waw.pl
8	Opolskie Kuratorium Oświaty	Opole 45-082 Piastowska 14	(77) 452 45 68, fax 452 49 21	kontakt@kuratorium.opole.pl	Dorota Wieczorek	dwieczorek@kuratorium.opole.pl
9	Podkarpackie Kuratorium Oświaty	Rzeszów 35-959 Grunwaldzka 15	(17) 867 11 42 fax 867 19 54	kurator@ko.rzeszow.pl	Waldemar Stahl	wstahl@o2.pl

10	Podlaskie Kuratorium Oświaty	Białystok 15-950 Rynek Kościuszki 9	(85) 748 48 48 fax 748 48 49	kuratorium@kuratorium.bialystok.pl	Lesław Szulżuk	lszulzuk@kuratorium.bialystok.pl
11	Pomorskie Kuratorium Oświaty	Gdańsk 80-853 Wały Jagiellońskie 24	(58) 669 34 39 fax 669 34 01	kuratorium@kuratorium.gda.pl	Józef Kwidziński	jozef.kwidzinski@kuratorium.gda.pl
12	Śląskie Kuratorium Oświaty	Katowice 40-032 ul. Jagiellońska 25	(32) 207 74 28 fax 207 78 57	kancelaria@kuratorium.katowice.pl	Wacław Wójcik	w.wojcik@poczta.kuratorium.katowice.pl
13	Świętokrzyskie Kuratorium Oświaty	Kielce 25-516 „Al. IX Wieków Kielc 3	(41) 342 16 34 fax 344 88 83	kurator@kuratorium.kielce.pl	Bożena Zielińska	bozena.zielinska@kuratorium.kielce.pl
14	Warmińsko- Mazurskie Kuratorium Oświaty	Olsztyn 10-959 Al. Piłsudskiego 7/9	(89) 523 26 00 fax 527 27 21	ko@ko.olsztyn.pl	Ryszard Leszczyński	leszczr@ko.olsztyn.pl
15	Wielkopolskie Kuratorium Oświaty	Poznań 61 – 716 ul. Kościuszki 93	(61) 854 17 26 fax 852 31 69	kancelaria@ko.poznan.pl	Jerzy Licki	j.licki@ko.poznan.pl
16	Zachodniopomorskie Kuratorium Oświaty	Szczecin 71-615 ul. Jana Matejki 6B	(91) 442 75 00 fax 442 75 08	kuratorium@kuratorium.szczecin.pl	Krzysztof Wcisło Grzegorz Szczudło	kwcislo@kuratorium.szczecin.pl gszczudlo@kuratorium.szczecin.pl

Załącznik nr 6 Literatura

Wybrane ważniejsze pozycje książkowe (w języku polskim)¹:

Gajewski Jacek, Szczepanik Krzysztof, Vademecum organizacji europejskich (angielsko-polskie), Warszawa 2000.

Kiwerska Jadwiga, Gra o Europę. Bezpieczeństwo europejskie w polityce Stanów Zjednoczonych pod koniec XX wieku, Poznań 2000.

Kupiecki Robert, Od Londynu do Waszyngtonu. NATO w latach dziewięćdziesiątych, Warszawa 1998.

Kupiecki Robert, NATO u progu XXI wieku, Warszawa 2000.

Kuźniar Roman (red.), Polska polityka bezpieczeństwa 1989 - 2000, Warszawa 2001.

Kuźniar Roman, Szczepanik Krzysztof (red.), Polityka zagraniczna RP 1989 – 2002, Warszawa 2002.

Skubiszewski Krzysztof, Polityka zagraniczna i odzyskanie niepodległości. Przemówienia, oświadczenia, wywiady, Warszawa 1997.

Starzyk Joanna, Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej, Warszawa 2001.

Stefanowicz Janusz (red.), Polska - NATO. Wprowadzenie i wybór dokumentów 1990 - 1997, Warszawa 1997.

Winid Bogusław, Rozszerzenie NATO w Kongresie Stanów Zjednoczonych 1993-1998, Warszawa 1999.

---

¹ Poniższe pozycje książkowe zawierają wiele odsyłaczy do innych pozycji literatury przedmiotu (także w językach obcych).

Linki do ważniejszych stron internetowych:

- OBWE: **www.osce.org**
- ONZ: **www.un.org**
- NATO: **www.nato.int**
- UE: **www.eu.int**
- Rada Europy: **www.coe.int**
- Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM): **www.iom.int**
- Biuro Wojskowego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka (OHCHR): **www.ohchr.org**
- Wysoki Komisarz ONZ ds. Uchodźców (UNHCR): **www.unhcr.ch**
- Europejska Komisja Przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI): **www.ecri.org**
- Europejskie Centrum ds. Monitorowania Rasizmu i Ksenofobii (EUMC):
www.eumc.eu.int
- Europejska Komisja Gospodarcza NZ (UNECE): **www.unece.org**
- Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBRD): **www.ebrd.com**
- Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD): **www.oecd.org**
- Międzynarodowy Trybunał ds. Zbrodni w b. Jugosławii (ICTY): **www.un.org/icty**
- Inicjatywa Środkowoeuropejska (CEI): **www.ceinet.org**
- Rada Państw Morza Bałtyckiego (CBSS): **www.cbss.st**